

Amsterdam ten voeten uit

Inholland dagdeelwandeling

De wandeling loopt van station Zuid naar station Centraal, maar mijdt de Amsterdamse binnenstad. Dus geen Rembrandtplein of Dam, ook geen Kalverstraat of Wallen.

Misschien juist daarom is deze wandeling zo echt Amsterdams! We doorkruisen namelijk eerst het veelgeroemde Plan Zuid van Berlage, steken vervolgens door het Vondelpark heen richting de Kinkerbuurt. We lopen veel langs water en belanden uiteindelijk in de Jordaan. Via de Brouwersgracht en de Haarlemmerdijk komen we aan bij het IJ aan de achterzijde van station Centraal. Een wandeling met verschillende sociale en historische lagen. Mogelijkheden voor ravitaillering komen we onderweg in alle vormen tegen.

Routebeschrijving

Start: Station Zuid (noordzijde). Rechtdoor voetgangerspromenade inlopen, onder viaduct door en dan (links of rechts van de middenberm) rechtdoor de Minervalaan inlopen (KP1). Aan het eind voet/fietsbrug oversteken en Minervalaan verder inlopen. Laan komt uit op Apollolaan met plantsoen. Aan de overzijde van de weg het Hilton-hotel.

Oversteken en links voetpad door plantsoen nemen. Oversteken en doorlopen via pad onder de bomen in middenberm van de Apollolaan. Doorlopen tot we uitkomen op een plein met links sportvelden en voor ons het omstreden Indië-monument (voorheen Van Heutsz-monument). Rechts van monument rechtsaf de brug over en onder de poort door van het Amsterdams Lyceum (KP2). Rechtdoor oversteken naar Valeriusplein en daar links van plantsoen omheen lopen (KP3). Daarna weer rechtdoor, weg met tram kruisen tot volgende plantsoen (Emmaplein), hier weer omheen en rechtdoor lopen tot de ingang van het Vondelpark (KP4).

Door de poort en schuin rechts verharde baan oversteken en grindpad nemen. Dit buigt naar rechts, bruggetje over, daarna rechts aanhouden tot aan een volgende verharde baan. Hier rechts, aan het eind rechts brug over en daarna links houden, nogmaals links brug over, langs uitspanning en baan verder volgen tot vlak voor het Vondelpaviljoen. Hier links park verlaten via poort, rechts om de kerk heen en bij kruising rechtdoor (2e Const. Huygensstraat). Brede weg met tramspoor oversteken (Overtoom) en straat uitlopen, aan einde voet/fietsbrug over en rechtdoor langs water (Bilderdijkkade). Twee keer een weg oversteken (Van Lennepstraat en Kinkerstraat met tram). Meteen na huisnr. 60 zien we links de entree tot de Hallen Amsterdam (KP5). Overdekte straatje doorlopen, komt uit op een dwarsstraat, aan overzijde volgende overdekte passage inlopen. Halverwege rechts overdekte food-hal inlopen. Aan het eind de hal links verlaten en het buitenterrein verlaten via de poort. Hier meteen links de Bellamystraat in.

Eerste straat rechts (Ten Katestraat met dagmarkt) uitlopen, aan einde links (Jan Hanzenstraat en daarna eerste rechts (Korte Schimmelstraat). Aan einde schuin links parkje inlopen via dubbel hekje (KP6). Aan overzijde aan de kant van het water parkje weer verlaten en links langs water blijven lopen (Tweede Kostverlorenkade). Weg

oversteken en kade blijven volgen tot uitzichtpunt over kruising van waterwegen. Daarna rechts (Bilderdijkkade) tot brug. Hier links en aan andere kant van het water weer links tot aan voet/fietsbrug. Hierna meteen rechts water blijven volgen (Hugo de Grootkade). Deze helemaal uitlopen, halverwege kruisen we nog een brede weg met tramsporen. Aan het eind links en bij oversteekplaats rechts de brug over. Aan overzijde rechtdoor weg met tram oversteken (Marnixstraat), nog een brug over en daarna meteen naar links (Lijnbaansgracht) tot aan volgende brug over zijgracht (Egelantiersgracht). Voor de brug rechts deze gracht volgen (KP7).

Gracht volgen tot tweede brug, hier links gracht oversteken en rechtdoor smalle straat inlopen (Tweede Tuindwarsstraat, overgaand in Tweede Anjeliërsdwarsstraat). Straat komt uit op brede straat met middenberm (Westerstraat), hier rechts. Straat komt uit op de Prinsengracht en een plein met een grote kerk (Noordermarkt, KP8). Plein links houden en gracht volgen tot de hoek met een andere gracht (Brouwersgracht) en hier links deze gracht volgen tot de stalen ophaalbrug (KP9). Over de brug rechtdoor straatje in dat licht omhoogloopt naar de Haarlemmerdijk (KP10). Hier rechts tot aan brug met een sluis. Brug over en links water volgen en onder ijzeren spoorwegviaduct door. Daarna links zicht op de nieuwbouw op het voormalige Westerdokseiland (KP11). Nog een oud spoorwegviaduct passeren en daarna drukke weg oversteken en rechtdoor de promenade volgen langs het IJ (KP12). Deze buigt naar rechts richting de achteringang van het Centraal Station. Einde wandeling.

Achtergrondinformatie

Amsterdam ten voeten uit: kijkpunten

1. Minervalaan - sjeke woonstraat met een brede middenberm, loodrecht op station Zuid gericht. In het begin is de middenberm beplant met vleugelnootbomen en wordt zij geflankeerd door moderne, onder architectuur gebouwde villa's. Voorbij het Zuider Amstelkanaal loopt de laan door in het Plan Zuid van Berlage. De laan wordt geflankeerd door gesloten bouwblokken uit de jaren 1920 met luxe appartementen. De hele laan is verrijkt met kunstwerken.
2. Amsterdams Lyceum en Lyceumbrug- het Amsterdams Lyceum (1920) is een ontwerp van architect Herman Baanders. Daarvoor ligt de Lyceumbrug van Piet Kramer, met beelden van Hildo Krop. Beide zijn exponenten van de Amsterdamse Schoolstijl. Kramer heeft tientallen bruggen gebouwd voor de gemeente Amsterdam, vaak met beelden van Krop. Let ook op het opvallende brugwachtershuis, links op de kade, 70 meter voor de brug.
3. Valeriusplein - typerend plantsoen voor Plan Zuid, omringd door Amsterdamse School-architectuur. Grappig zijn de zorgvuldig vormgegeven 'privaathuisjes' aan de noordzijde in het plantsoen. In de voormalige openbare toiletten (ontwerp Jan de Meijer, 1922) zijn nu een nagelstudio (mannenplee) en een haarsalon (vrouwenplee) gevestigd.
4. Vondelpark - behalve ligweides, groen- en waterpartijen, bruggen en monumentale toegangshekken heeft het park enkele bijzondere bouwwerken uit de begintijd. Op onze route komen we langs uitspanning het Melkhuis (1874), de Muziektent van Zocher (1873) en het imposante Vondelpaviljoen, een ontwerp uit 1874 van W. Hamer in Italiaanse stijl. Tot 2012 was hier het Filmmuseum gevestigd, nu is hier het Media- en Cultuurhuis gevestigd van AVRO/TROS.

5. Foodhallen - in een oude tramremise uit 1905 werden in 2014 de Foodhallen geopend, een complex met horeca, ambachtelijke bedrijfjes, een hotel, bibliotheek, theater, bioscoop en studio's. Het industriële karakter is zowel in- als uitwendig zo goed mogelijk bewaard gebleven.
6. Zimmerplantsoen - het op zich niet bijzondere wijkparkje is hier gekomen dankzij actie van de buurtbewoners. Lange tijd lag het terrein braak. Bijna twee eeuwen lang stond hier de ijzergieterij van J. Zimmer & Zonen (tot 1973). Het bedrijf is al lang ter ziele, maar je komt de naam nog veel tegen op putdeksels die het bedrijf voor de gemeente produceerde. Van Zimmer kwamen ook de ijzeren Amsterdammertjes (verkeerspaaltjes) en lantaarnpalen.
7. Tweede Tuindwarsstraat - karakteristiek voor de Jordaan zijn de smalle grachten (zoals de Egelantiersgracht) en nauwe straten die elkaar kruisen door middel van steile bruggetjes. Sinds de 'upgrading' van de Jordaan (ook wel veryupping genoemd) heeft vooral de ooit beruchte Tweede Tuindwarsstraat zich ontwikkeld tot een gezellige straat met winkeltjes en horeca. De straat ligt in één lijn met de Westertoren (Westerkerk, 1631).
8. Noordermarkt - het belangrijkste plein in de Jordaan is aangelegd tussen 1616 en 1623, toen de Noorderkerk werd gebouwd. Het heeft nog steeds een belangrijke marktfunctie. Rond het plein zijn veel cafés te vinden. Onder het plein ligt nog een grote drinkwaterkelder uit 1785. Na de aanleg van een waterleidingnet werden deze kelders rond 1860 afgesloten. De gietijzeren afsluiter staat nog op de noordpunt van het plein.
9. Brouwersgracht - de Brouwersgracht werd in een lezersenquête van Het Parool uitgeroepen tot mooiste 'straat' van Amsterdam. De gracht werd begin 17e eeuw gegraven. Net buiten de grachtengordel had zij haar originele karakter wat langer weten te bewaren. De imposante, inmiddels opgeknapte pakhuizen hebben nu vooral een woonfunctie en vormen samen met de stalen ophaalbruggen een monumentaal ensemble.
10. Haarlemmerdijk - de duidelijk hoger gelegen dijk leidt naar de Haarlemmerpoort, waar je vroeger de stad verliet. Richting binnenstad kruist de levendige straat de Korte Prinsengracht, die de grachten verbindt met het IJ. Hier gaat de Haarlemmerdijk over in Haarlemmerstraat. Bij de brug ligt een oude schutsluis (Eenhoornsluis).
11. Westerdokseiland, brugrestaurant - aan de overzijde van het water ligt het Westerdokseiland, waar na 2005 een modern woon- werkgebied is verrezen. Daarvoor lag er een rangeerterrein met vertakkingen naar de havens. De (opengedraaide) stalen spoorbrug is nog aanwezig en vormt nu het fundament voor een restaurant. De steenklomp naast ons is het oude bruggenhoofd.
12. IJ/CS - weids uitzicht over het druk bevaren IJ met de blauw-witte gemeenteveren. Aan de overzijde de Shell-toren uit 1971 van A. Staal (huidige naam A'dam-toren) en daaronder het nieuwe EYE-Filmmuseum uit 2012. De bouw van het Centraal Station (1889, P.J.H. Cuypers), op een nieuw aangeplempt eiland midden in het IJ, betekende uiteraard een grove aantasting van het toenmalige panorama. De protesten waren dan ook hevig, maar mochten niet baten.

4 **Neem een abonnement!**
Meer dan 1500 wandelkaarten voor slechts
€ 13,50